

Na podlagi 60.d člena Zakona o osnovni šoli (Ur.l.RS št. 102/07) je Svet šole OŠ Franca Rozmana Staneta na svoji 3. seji, dne 28.05. 2009 sprejel

VZGOJNI NAČRT OŠ FRANCA ROZMANA STANETA LJUBLJANA

VSEBINA:

1.0. Vizija Osnovne šole Franca Rozmana Staneta.....	2
2.0. Vzgojna načela	2
3.0. Vzgojne vrednote.....	2
4.0. Sodelovanje med šolo in starši.....	3
4.1. Oblike sodelovanja s starši.....	3
4.1.1. Formalne oblike.....	3
4.1.2. Neformalne oblike.....	3
4.1.3. Druge oblike sodelovanja.....	3
4.2. Oblike obveščanja staršev.....	3
4.3. Vzgojni razgovori.....	4
5.0. Vzgojne dejavnosti.....	4
5.1. Preventivne dejavnosti.....	4
5.1.1. Znanje, delovne in učne navade.....	4
5.1.2. Strpnost in medsebojni odnosi.....	4
5.1.3. Spoštovanje in odgovornost.....	5
5.1.4. Skrb za čisto okolje.....	5
5.2. Svetovanje, usmerjanje in vzgojni postopki.....	6
5.2.1. Oblike svetovanja in vzgojnih postopkov.....	6
5.2.1.1. Osebni svetovalni razgovor.....	6
5.2.2.2. Restitucija.....	6
5.2.2.3. Mediacija	7
6.0. Pohvale, nagrada in priznanja.....	7
6.1. Pohvale.....	7
6.2. Priznanja.....	8
6.3. Nagrada.....	8
7.0. Vzgojni ukrepi.....	8
7.1. Oblike vzgojnih ukrepov.....	8
8.0. Uresničevanje in spremljanje vzgojnega načrta	

Vzgojno delovanje šole je strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, upošteva je zakonske podlage. Namen in vsebino vzgojnega načrta osnovne šole določa 60.d člen Zakona o osnovni šoli – ZOŠ (Ur.l. RS, št. 81/06, 102/07). V vzgojnem načrtu šola določi načine in dejavnosti za doseganje in uresničevanje vzgojnih ciljev in vrednot ob upoštevanju posebnosti šolskega notranjega in širšega okolja.

Pri pripravi in uresničevanju vzgojnega načrta strokovni delavci sodelujejo s starši in učenci šole.

Njegovo uresničevanje je neločljivo povezano s cilji osnovne šole in izvajanjem celotnega kurikula osnovne šole.

Konkretizacijo vzgojnega načrta šola za vsako šolsko leto posebej opredeli v Letnem delovnem načrtu.

1.0. VIZIJA OSNOVNE ŠOLE FRANCA ROZMANA STANETA

Skupaj želimo zagotavljati, vzpodbujati in soustvarjati: pogoje, klimo in metode dela za spoštljiv ter partnerski odnos med vsemi udeleženci za oblikovanje vedoželjne, izobražene, kritične, etične in ekološko osveščene osebnosti.

2.0. VZGOJNA NAČELA

Prizadevamo si, da se učenci v času šolanja naučijo:

- skrbeti zase, za druge in za skupnost,
- odgovornosti za svoja dejanja in da ravnajo premišljeno,
- da so strpni, solidarni in tovariški,
- da spoštujejo sami sebe in druge ter sprejemajo drugačnost,
- da ustvarjajo in sprejemajo prijateljstva in razvijajo pozitivno samopodobo,
- da rešujejo probleme po mirni poti,
- da se znajo postaviti zase, so pošteni in zanesljivi,
- delovnih navad in zdravega odnosa do dela,
- ravnati v skladu z moralnimi in etičnimi normami in s tem postanejo odgovorni državljani.

Posebno pozornost bomo posvečali skrbi za učence:

- ki zaradi različnih okoliščin in primanjkljajev težje dosegajo predpisana temeljna znanja,
- ki so sposobni dosegati najvišje dosežke.

Spodbujali in razvijali bomo delovne in učne navade, prizadevnost in medsebojno pomoč.

3.0 VZGOJNE VREDNOTE

Vzgoja za vrednote je vključena v celotni učno-vzgojni proces in zajema spoznavanje in razumevanje pomena vrednot v vsakdanjem življenju, spodbujanje k pravilnemu in moralnemu ravnanju ter sprejemanju pravil in omejitev, ki so nujne za življenje v skupnosti.

Delavci šole, starši in učenci si bomo prizadevali za razvoj vrednot, ki so bile izpostavljene v procesu oblikovanja vzgojnega načrta.

Znanje in aktivna uporaba le-tega.

Delovne in učne navade, ki so temelj za uspešno pridobivanje znanja.

Odgovornost za svoje vedenje in ravnanje ter odločitve, ki jih sprejmemo.

Spoštovanje: spoštljiv odnos drug do drugega, upoštevanje drugačnih mnenj ter prizadevanje za spoštljivo medsebojno komunikacijo.

Sprejemanje drugačnosti in strpnost na področju etične, telesne, socialne, verske in intelektualne različnosti.

Skrb za čisto okolje: ozaveščanje o nujnosti ločevanja odpadkov in čistega okolja.

4.0. SODELOVANJE MED ŠOLO IN STARŠI

Starši so najpomembnejši vzgojitelji svojih otrok, šola podpira in dopolnjuje vzgojo staršev. Naloga šole je vzgoja in izobraževanje. Starši podpirajo delo učiteljev in spodbujajo svoje otroke pri šolskem delu.

Vzgojno delovanje šole je interakcija delavcev šole, učencev in njihovih staršev. Zato se starši in šola med sabo povezujejo in usklajujejo z namenom, da uspešno vzgajajo otroke.

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci na učno-vzgojnem in socialnem področju.

V primeru, da se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, šola vključi v reševanje problemov pristojni Center za socialno delo.

4.1. Oblike sodelovanja s starši.

4.1.1. Formalne oblike:

- govorilne ure,
- roditeljski sestanki,
- predavanja in delavnice
- sestanki strokovnih skupin,
- oblikovanje IP-jev za UPP in nadarjene učence,
- sodelovanje v Svetu staršev in Svetu šole

4.1.2. Neformalne oblike.

Sodelovanja v okviru:

- oddelčne skupnosti (nastopi učencev in druge oblike druženja)
- šole (kulturne prireditve, športne prireditve zaključna prireditev)

4.1.3. Druge oblike sodelovanja.

4.2. Oblike obveščanja staršev.

- ustno, po telefonu in pisno
- šolska spletna stran
- vedno po telefonu kot nujno obvestilo, ko starše obvestimo o dogodkih, ki zadevajo poškodbe učencev, večjo materialno škodo ali resne kršitve šolskega reda.

Starše bomo sproti obveščali o vzgojnih in učnih posebnostih otroka.

4.3. Vzgojni razgovori.

Cilj vzgojnih razgovorov je skupni dogovor šole, staršev in učenca o načinih za reševanje problemov, spreminjanju vedenja ter o pomoči, ki jo lahko nudi šola ali, če je to potrebno, druge strokovne institucije.

5.0. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Z vzgojnimi dejavnostmi želimo oblikovati šolsko okolje tako, da bo vzpodbudno vplivalo na učence, starše in učitelje. Ustvariti želimo okolje, kjer se bodo učenci počutili varne, sprejete in motivirane za delo. Pomembno je tudi, da učenci sprejemajo odgovornost za svoje vedenje in ravnanje.

5.1. Preventivne dejavnosti

5.1.1. Znanje, delovne in učne navade

Učitelji - zaposleni

- uporabljamo različne, sodobne metode pouka,
- upoštevamo učni stil učenca,
- prilagodimo pouk učencem s posebnimi potrebami (nadarjeni, gluhi in naglušni, slepi in slabovidni, dolgotrajno bolni, s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, z motnjami vedenja in osebnosti, z govorno jezikovnimi motnjami, gibalno ovirani),
- organiziramo učni proces, ustvarimo pogoje za učenje,
- usmerjamo učence v iskanje informacij s pomočjo različnih virov,
- stalno se strokovno izobražujemo,
- aktivno sodelujemo z zunanjimi specializiranimi strokovnjaki in institucijami,
- aktivno sodelujemo s starši,
- skrbimo za ohranjanje in izboljšanje materialnih pogojev za učenje.

Učenci

- se sprti učimo in redno opravljamo domače naloge,
- sledimo in sodelujemo pri pouku,
- vemo, da v šoli lahko vedno poiščemo pomoč pri kateremu koli učitelju, razredniku, pri svetovalni delavki, pomočniku ravnatelja in pri ravnatelju,
- znamo poiskati informacije s pomočjo različnih virov,
- zavedamo se pomena znanja,
- razvijamo učne in delovne navade,
- se znamo organizirati za učenje,
- razvijamo motivacijo za učenje.

Starši

- sprti in redno spodbujamo, usmerjamo in nadziramo otroke pri domačem in šolskem delu,
- aktivno sodelujemo z učitelji in predstavniki šole,
- zagotavljamo pogoje za uspešno napredovanje in izpolnjevanje domačih in šolskih obveznosti otrok.

5.1.2. Strpnost in medsebojni odnosi

Učitelji - zaposleni

- enakopravni v različnosti,
- učitelji smo pri delu korektni do vseh.
- vzgoja za upoštevanje različnosti:
 - razgovor in ukrepanje, doslednost v ravnanju,
 - v okviru učenja učne snovi,
 - dnevi dejavnosti,
 - referati, natečaji,
 - obeleževanje praznikov,
 - socialne igre,
 - branje in obravnavanje zgodb, s pomočjo katerih se učenci naučijo sprejemanja drugačnosti.
- animiramo, organiziramo humanitarne akcije.

Učenci

- ne izločamo drugačnih, pač pa jih sprejemamo in se zanje zavzemamo,
- spoznavamo drugačnost, različne kulture,
- tutorstvo (skrbništvo),
- sodelujemo v humanitarnih akcijah.

Starši

- dajemo pozitivni osebni zgled.
- nudimo podporo otroku in šoli pri organiziranju humanitarnih akcij, sprejemanju drugačnosti in drugačnih.

5.1.3 Spoštovanje in odgovornost

Učitelji - zaposleni

Spoštljiv in odgovoren odnos ter primeren način komunikacije imamo do sodelavcev, učencev in staršev.

Predlogi za vzgojo za primerno komuniciranje:

- nasmeh.
- pozdravljanje.
- prijazne geste.
- doslednost.
- strokovnost.
- korektnost.
- pomoč drug drugemu.
- osebni zgled.
- se držimo skupaj sprejetih dogovorov.

Učenci

- spoštujemo delavce šole, učence in starše,
- vedno smo spoštljivi do vseh ljudi.
- upoštevamo pravila in navodila zaposlenih,
- se držimo dogovorov z učitelji in starši,
- spoštujemo šolska pravila in hišni red.

Starši

- spoštujemo delavce šole, učence in starše,

- upoštevamo pravila in navodila šole,
- imamo spoštljiv in odgovoren odnos ter primeren način komunikacije do delavcev šole, učencev in drugih staršev,
- spodbujamo otroke k odgovornemu in spoštljivemu ravnanju.

5.1.4. Skrb za čisto okolje

Zaposleni, učenci in starši

- skrbimo za urejenost skupnih šolskih prostorov,
- opozarjamo drug drugega na skrb za čistočo,
- odgovorno ravnamo s papirjem, vodo in energijo,
- ločujemo odpadke,
- izvajamo program EKO šole.

5.2. SVETOVANJE, USMERJANJE IN VZGOJNI POSTOPKI
--

Svetovanje, usmerjanje in vzgojni postopki pomagajo in omogočajo učencem pri reševanju problemov in konfliktov v zvezi z njihovim razvojem, delom, odnosih z drugimi, pri razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole, zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Restitucija in mediacija omogočata učencem popraviti neustrezno vedenje in ravnanje.

5.2.1. Oblike svetovanja in vzgojnih postopkov

Cilji svetovanja in vzgojnih postopkov so, da se učenci učijo:

- postavljati lastne cilje in strategije za njihovo uresničitev,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati in usmerjati lasten uspeh in napredek,
- presojati in uravnavati lastno vedenje in ravnanje,
- prevzemati odgovornosti in sprejemati posledice lastnih dejanj,
- empatičnega življenja v situacije in čustvovanje drugih,
- samoopazovanja, prepoznavanja in razumevanja lastnih občutij, razmišljanj in ravnanj,
- konstruktivno reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v čustveno napetih situacijah, kjer je prisoten stres, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu in krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija...
- razvijati pozitivno samopodobo in samospoštovanje,
- odpravljati vzroke in posledice neustreznih ravnanj.

5.2.1.1. Osebni svetovalni pogovor omogoča učencu, da uvidi svoje potrebe in motive ravnanj ter povezanost ravnanj s posledicami. Pogovor pomaga učencu pri iskanju ustreznih in etično sprejemljivih ravnanj, kot tudi pri načrtovanju potrebnih sprememb.

5.2.1.2. Restitucija

Restitucija (povračilo škode) omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravo napak.

Poravnava škode je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Če je učencem dovoljeno popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljene spreminjati vedenje, lažje bodo razumeli napake drugih in kot odrasli ne bodo avtoritarno kaznovali.

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode (ne le materialne škode, ampak škode, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju). Poravnava naj bo smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo.

5.2.1.3. Mediacija

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika oziroma mediatorja, pogovorijo. Udeleženci prevzamejo odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediator, posrednik v sporu, je odrasla oseba ali vrstnik.

Mediacija izboljšuje splošno socialno klimo v šoli, povečuje občutek zaupanja in pripadnosti, prijateljstva in obvladovanja konfliktnih situacij, povečuje spretnosti učencev pri izgradnji dobrih medsebojnih odnosov, pomaga ponotranjiti pomembne družbene vrednote.

Temeljna načela pri uporabi restitucije in mediacije

- za učenca sta prostovoljni, ponujeni možnosti,
- sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravilo napak,
- spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje,
- zahtevata odločitev in napor učenca,
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem,
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

6.0. POHVALE, NAGRADE IN PRIZNANJA

Učenci lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem predlagajo:

- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj,
- starši,
- oddelčna ali šolska skupnost.

Pohvale, priznanja in nagrade podeli ravnatelj ob zaključku šolskega leta na slavnostni način.

6.1. Pohvale

Pohvale so lahko ustne (pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti) ali pisne.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, za pozitiven zgled v oddelku,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim ocenjevalnim obdobjem,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih in drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolskem parlamentu,

- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditvev pomembnih za šolo,
- vztrajnost in doslednost pri delu in ravnanju,
- nudenju pomoči tistim, ki jo potrebujejo, sodelovanje v prostovoljstvu,
- povezovanje in graditev dobrih medsebojnih odnosov,
- razloge, ki jih ravnatelj ali učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za ustne ali pisne pohvale.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto. Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca. Pisne pohvale lahko podelimo tudi skupini učencev. Podeljuje jih ravnatelj šole.

6.2. Priznanja

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežke, ki so pomembni za celotno šolo ali znatno prispevajo k ugledu šole v širši skupnosti. Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana na občinskem, regijskem ali državnem nivoju,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti ali šolskem parlamentu,
- razloge, ki jih ravnatelj ali učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za podelitev priznanj,
- vpis v knjigo.

6.3. Nagrada

Nagrada se lahko podeli učencu, ki je prejel priznanje. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri drugih dejavnostih šole. Nagrada je lahko tudi izlet ali obisk kulturne ali druge prireditve.

7.0. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledice kršitev pravil šolskega reda. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene druge vzgojne dejavnosti. Ukrep se izvede na podlagi strokovne odločitve. Ta je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (učiteljska konferenca). Učencu in njegovim staršem se pojasni razloge za takšno odločitev, obliko in trajanje ukrepa ter načine, s katerimi bomo preverili, ali je bil ukrep učinkovit. Razgovor se opravi čim prej, praviloma še isti dan. Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in ga morajo sprejeti.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo v šolski dokumentaciji kot:

- sklep razrednika ali učiteljskega zbora,
- zapisek o razgovoru s starši ali učencem in
- pisni dogovori med starši, učencem in šolo.

7.1. Oblike vzgojnih ukrepov

- **Razgovor z učencem:** z razgovorom se ugotovi učenčevo razumevanje konflikta.

- **Odstranitev učenca od pouka ali dejavnosti**, se izvede v primeru, ko učenec onemogoča dejavnost. Učenec opravi delo pod nadzorom drugega strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj.
- **Zadržanje učenca po pouku** se lahko izvede, ko je bil učenec odstranjen od pouka ali dejavnosti. Cilj zadržanja pouku je ugotovitev realiziranih ciljev.
- **Povečan nadzor** nad učencem v času, ko je v šoli. V primeru, da učenec ne upošteva navodil in ogroža svojo varnost ali varnost drugih izven prostorov šole, na dnevih dejavnosti šola poskrbi za dodatno spremstvo strokovnega delavca ali v šoli zanj organizira nadomestni vzgojno izobraževalni proces.
- **Ukinitev nekateri pravic in ugodnosti** Učencu se trajno ali za določen čas ukinejo pravice, statusi ali ugodnosti, ki jih nudi šola učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov (npr. status športnika ali kulturnika). Te pravice lahko ukinemo ali pa začasno mirujemo, dokler se stanje ne izboljša.
- **Organizacija vzgojno-izobraževalnega dela izven učne skupine nastopi** kadar učenec s svojim ponavljajočim vedenjem onemogoča izvajanje pouka. Takrat se zanj organizira delo izven učne skupine (individualno ali v posebej oblikovani skupini učencev) z namenom, da se ostalim učencem zagotovi varnost oziroma nemoten pouk. Tak način dela predlaga izvajalec temeljne dejavnosti, ravnatelj pa sprejme odločitev. Učenec delo opravlja pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. Strokovni delavec z učencem opravi delo, ki bi ga moral opraviti pri pouku. Učitelj, ki ta ukrep predlaga, je dolžan preveriti delo učenca in se z njim pogovoriti o vzrokih težav.
- **Dogovori o tedenskih ali po potrebi vsakodnevnih kontaktih** (lahko po telefonu) in poročanje o otrokovem vedenju v šoli ali o njegovi odsotnosti od pouka
- **Začasen odvzem predmeta ali naprave**, s katerim učenec ogroža varnost sošolcev ali učitelja tako, da posega v njihovo zasebnost (snemanje) ali moti pouk in druge dejavnosti. O odvzemu strokovni delavec še isti dan obvesti starše učenca, ki odvzeti predmet ali napravo v šoli tudi prevzamejo.
- **in drugi vzgojni ukrepi, ki jih bo sprejel učiteljski zbor.**

Šola bo v Pravilih šolskega reda podrobneje opredelila kršitev šolskih pravil, teže kršitev in vzgojno ukrepanje v primeru posameznih kršitev šolskih pravil.

8.0 Uresničevanje in spremljanje vzgojnega načrta

Vzgojni načrt OŠ Franca Rozmana Staneta je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Naloge bom med letom dopolnjevali s sklepi strokovnih organov šole, z okrožnicami in navodili ministrstva za šolstvo in šport in Zavoda RS za šolstvo ter sklepi ustanovitelja. Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole, aktivni nadzor nad realizacijo izvaja ravnatelj šole, ki enkrat letno poroča o uresničevanju vzgojnega načrta Svetu šole in Svetu staršev.

Vzgojni načrt začne veljati po sprejemu na seji Sveta šole. Uporabljati se prične s 1. 9. 2009.

Predsednica sveta šole

Aleksandra Kociper Vodeb